

HET HORNEMANNHUIS

HET MAG NIET UITMAKEN
WIE JE BENT!

HERINNERINGSCENTRUM

HORNEMANN

Wandeling

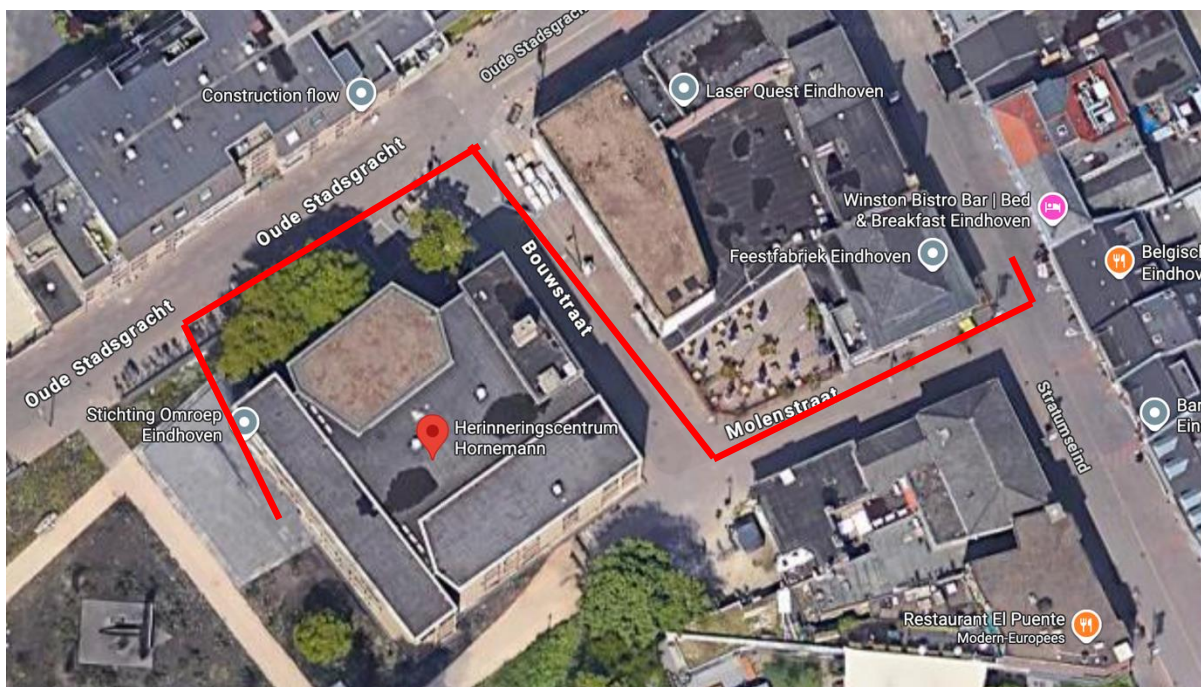

Vertrek

- Loop naar de hoofdingang
- Sla Rechtsaf
- Sla Rechtsaf en vervolgens links
- Stop voor de feestfabriek

Familie Benninga, Max

Stratumseind 56 Eindhoven

Kamillestraat 36 Eindhoven

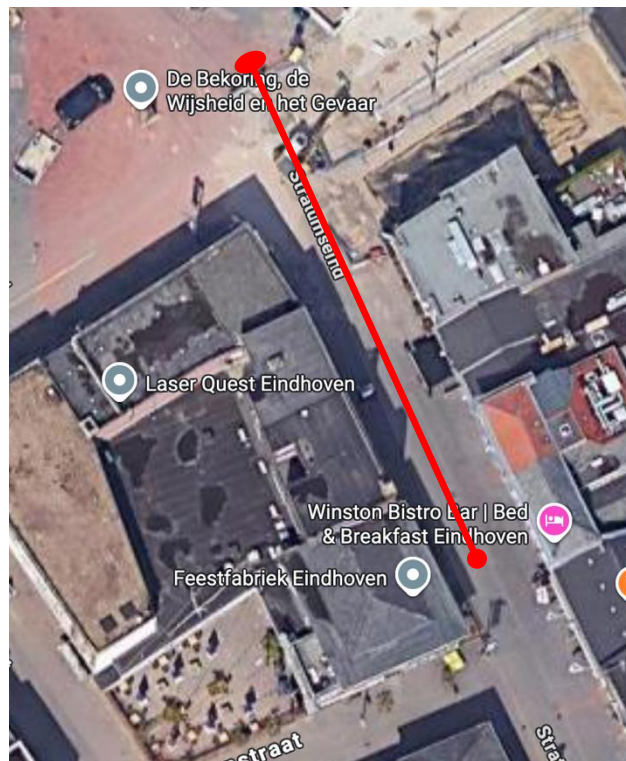
Schoonloërstraat 58, grolloo

Vervolg route

- Loop rechtdoor

Achtergrond Monument en adres

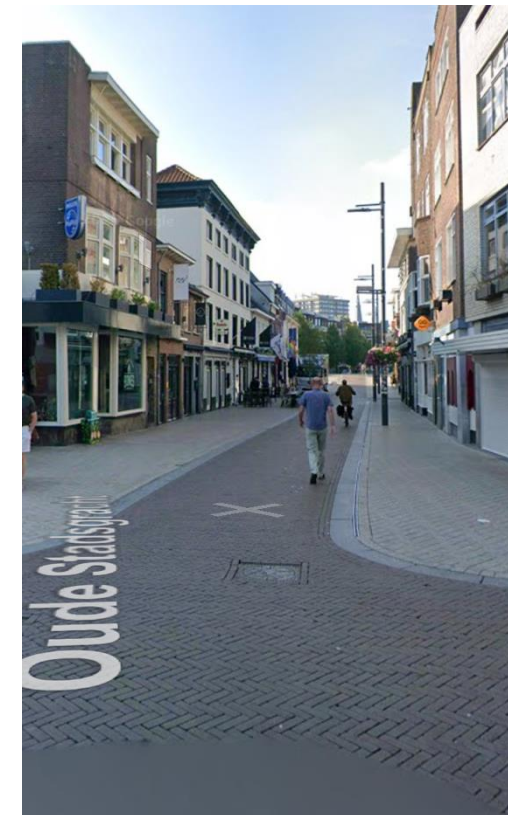
- Het beeld **De Bekoring** beeldt uit : bekoring:(achter ideologie aanlopen, Hitler, fascisme, macht verwerven), Wijsheid en Gevaar: Blijf zelf denken!

StratumsEind

- Market Garden, “Snelweg” door Eindhoven om zo snel mogelijk noordwaarts op te marcheren. Liep van het bruggetje(wijs) in de verte en dan via Stratumseind(wijs) naar het noorden. De kolonne van geallieerden met tanks, geschut, munitie en manschappen konden geen kant op toen de Duitsers beginnen te bombarderen op 19 September.
- Bombardement van 19 sept 44 maakte even einde aan bevrijdingseuforie
- De schade was enorm

Achtergrond info Stratumseind

- Wijs op het **Stratumseind op de zichtlijn Rechte straat = centrum Eindhoven = helemaal nieuwbouw jaren 50 en 60 door de 2 bombardementen**. De eerste was het Sinterklaasbombardement 6 december 1942 RAF : doel Philipsfabrieken plat te leggen. veel treffers op huizen begin Woensel en binnenstad o.a. synagoge flink geraakt. Tweede Bombardement 19 september 1944. (Luftwaffe) Feestvierende burgers, nauwe straatjes vol munitie omdat men nog niet verder kon. De brug bij Son was nog niet veroverd. Rest centrum, Geldropseweg, Stratum Bij alle twee veel doden. (140 burgers, 227 burgers).
- Operatie Market Garden: <https://stichting18september.nl/de-bevrijding-van-eindhoven/>
- Bombardement op 19 sept: <https://stichting18september.nl/19-september-1944-duits-bombardement/>
- Quote: Eindhoven vierde nog volop de bevrijding toen de stad 's avonds werd overvallen door een verwoestend Duits bombardement. **Meer dan 200 mensen kwamen om het leven en 800 raakten gewond**. De schade aan de gebouwen is niet te overzien. Voor zover bekend, zijn bijna 400 woningen beschadigd geraakt. End-quote.

Rechtbank

- Loop Stratumseind in
- Vertel dat de straat bijna verwoest was na het bombardement, op een aantal gebouwen na.
- Stop bij de oude rechtbank, linkerkant
- Plaquette op de grond versleten

Achtergrond, Oude rechtbank, Stratumseind

- <https://stratumseind-eindhoven.nl/onze-straat-de-oude-rechtbank/>
- Kantongerecht. Joodse rechters al in oktober 1940 weg, De andere Rechters hebben gewoon doorgewerkt. Reden : opstappen of actievoeren zou tot nog voor meer problemen zorgen.

Struikelstenen fam. Boele

- Loop verder op Stratumseind
- Laat de struikel stenen bekijken
 - Voorover buigen
 - Hier liggen er 6
 - Vertel over de datum van deportatie en overlijden
 - Haal het papier waarop het leven van de familie beschreven is
- Aan de overkant van de straat liggen nog twee struikelstenen

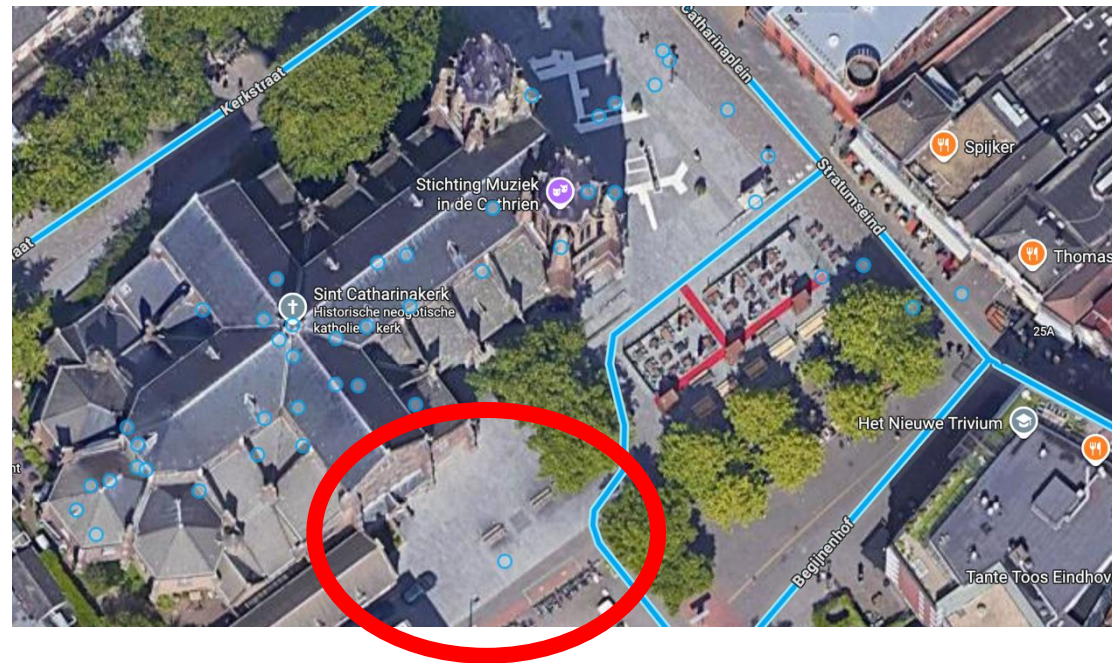

Achtergrond, fam. Boele

- Kunst project Stolpersteine Günter Demnig, in heel Europa, nog steeds groeiend. Struikelen. Voorover buigen om het goed te lezen. Eerbied voor de overledene.
- <https://stolpersteine-guide.de/map/biografie/1547/stratumseind-14>
- <https://www.facebook.com/stichting18september/posts/ik-ben-meijer-van-boele-op-14-01-1877-ben-ik-geboren-op-31-01-1944-ben-ik-vermoo/2612149302202963/>
- <https://www.joodsmonument.nl/nl/page/33568/eva-polanus-van-boele>

Catharina kerk

- Loop tot de hoek Stratumseind en Catharina kerk
- Ga voor de kerk linksaf en loop naar de linker kant van de kerk

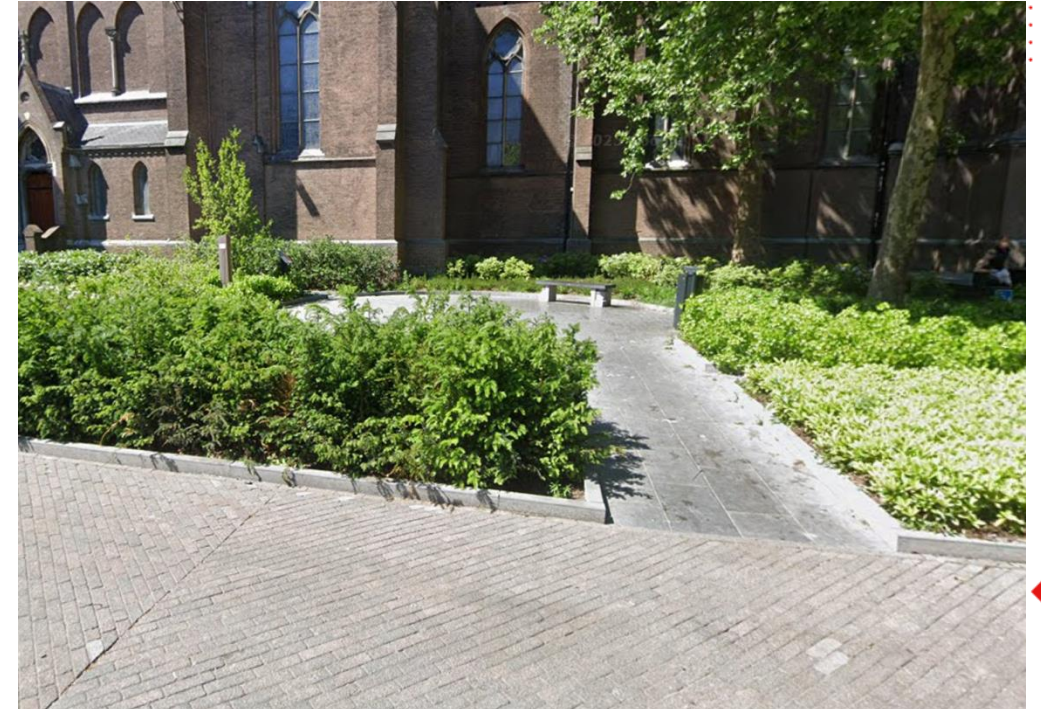

Achtergrond, Catharina kerk

- [https://nl.wikipedia.org/wiki/Sint-Catharinakerk_\(Eindhoven\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Sint-Catharinakerk_(Eindhoven))
- De Sint-Catharinakerk in Eindhoven heeft zware schade opgelopen tijdens bombardementen in de Tweede Wereldoorlog, met name in december 1942 en september 1944. Het neogotische gebouw, ontworpen door [Pierre Cuypers](#), verloor zijn inboedel en glas-in-loodramen. Deken Maas was actief in het verzet en het kerkhof diende als rustplaats voor oorlogsslachtoffers en vluchtelingen
- <https://www.ed.nl/eindhoven/klein-parkje-naast-catharinakerk-in-eindhoven-helpt-binnenstad-groener-te-maken~ae11ca42/>

Catharine kerk(2)

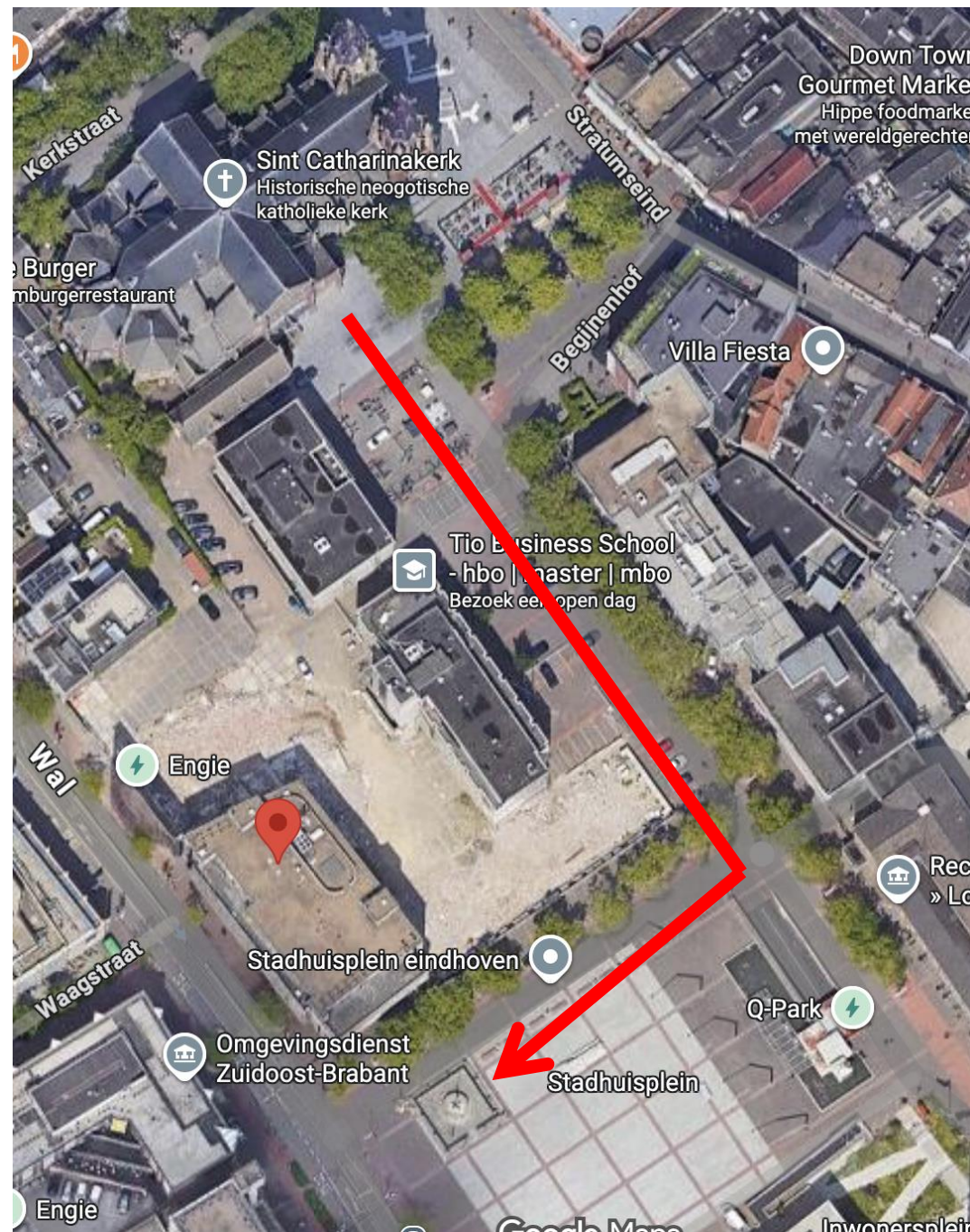
- Bij het pleintje laat de foto van de kerk zien na het bombardement, wijs op de verschillende kleuren stenen.
- Geef aan dat het glas en lood verdwenen was behalve die in de grote ronde cirkel

Verkorte wandeling

- Direct naar vrijheidsmonument
- Ga verder bij vrijheidsmonument in de wandeling

Lange wandeling

- Loop terug naar de voorkant van de kerk
- Onder de glasplaten liggen skeletten die in zijn opgegraven bij verbouwwerkzaamheden

Oude Synagoge

- Sla linksaf de Kerkstraat in
- Stop bij markering synagoge, rechte kant
- Hier stond de synagoge, afgebroken omdat de kerkstraat een grote brede straat moest worden
- Wijs op de oude en nieuwe plaquette waarop het verhaal van de synagoge staat (rechts)
- Edo Hornemann moest hier naar de Joodse school

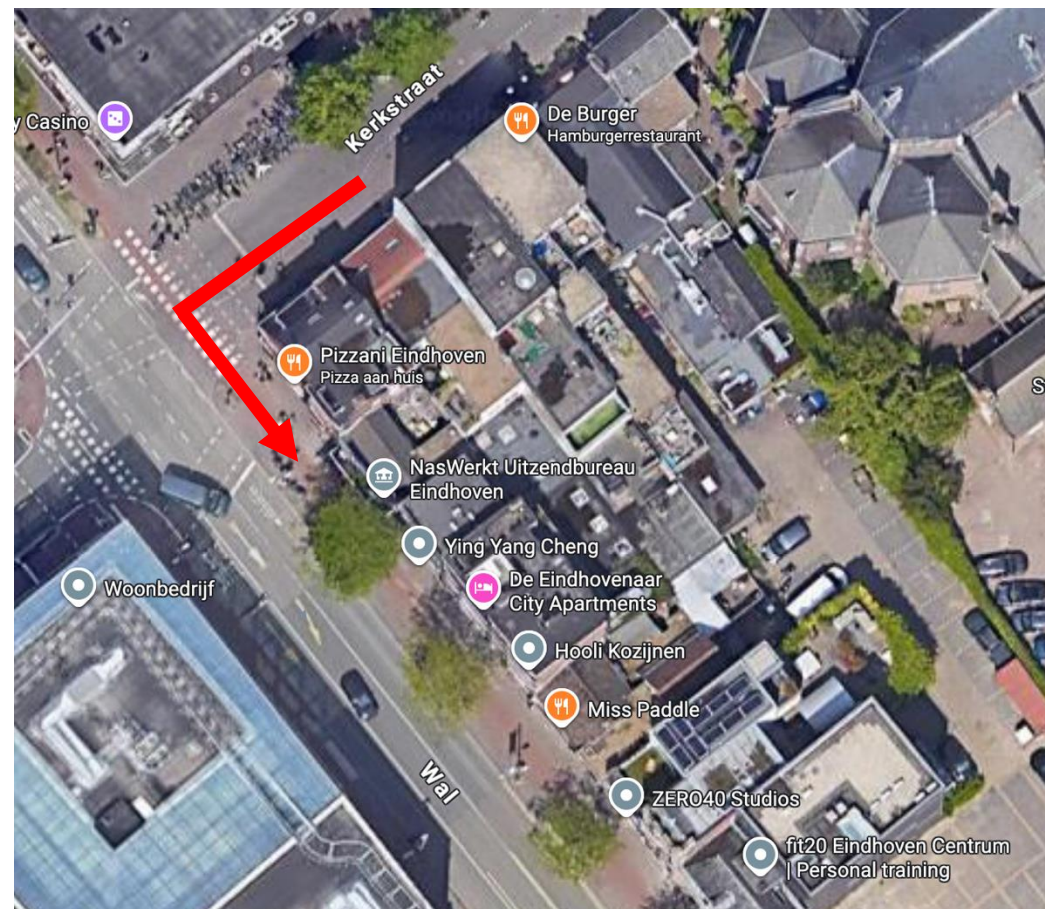

Achtergrond, Synagoge

- De geschiedenis van de Eindhovense synagoge begon met een gebouw aan de Kerkstraat (ingewijd 1866, met opvallende ui-toren), dat in de Tweede Wereldoorlog zwaar beschadigd raakte. Na herstel in 1947 volgde in 1959, ondanks protesten, de sloop voor een nooit uitgevoerde wegeuitbreiding.
- <https://jck.nl/joodse-gemeenten/eindhoven>
- <https://studio040.nl/nieuws/artikel/de-mysterieuze-verdwijning-van-de-synagoge-in-de-eindhovense-kerkstraat>
- Hier werden 2 joodse klasjes gemaakt joodse kinderen niet meer naar de "gewone" school mochten. Hier heeft Edo Hornemann les gehad.

Richting bevrijdingsmonument

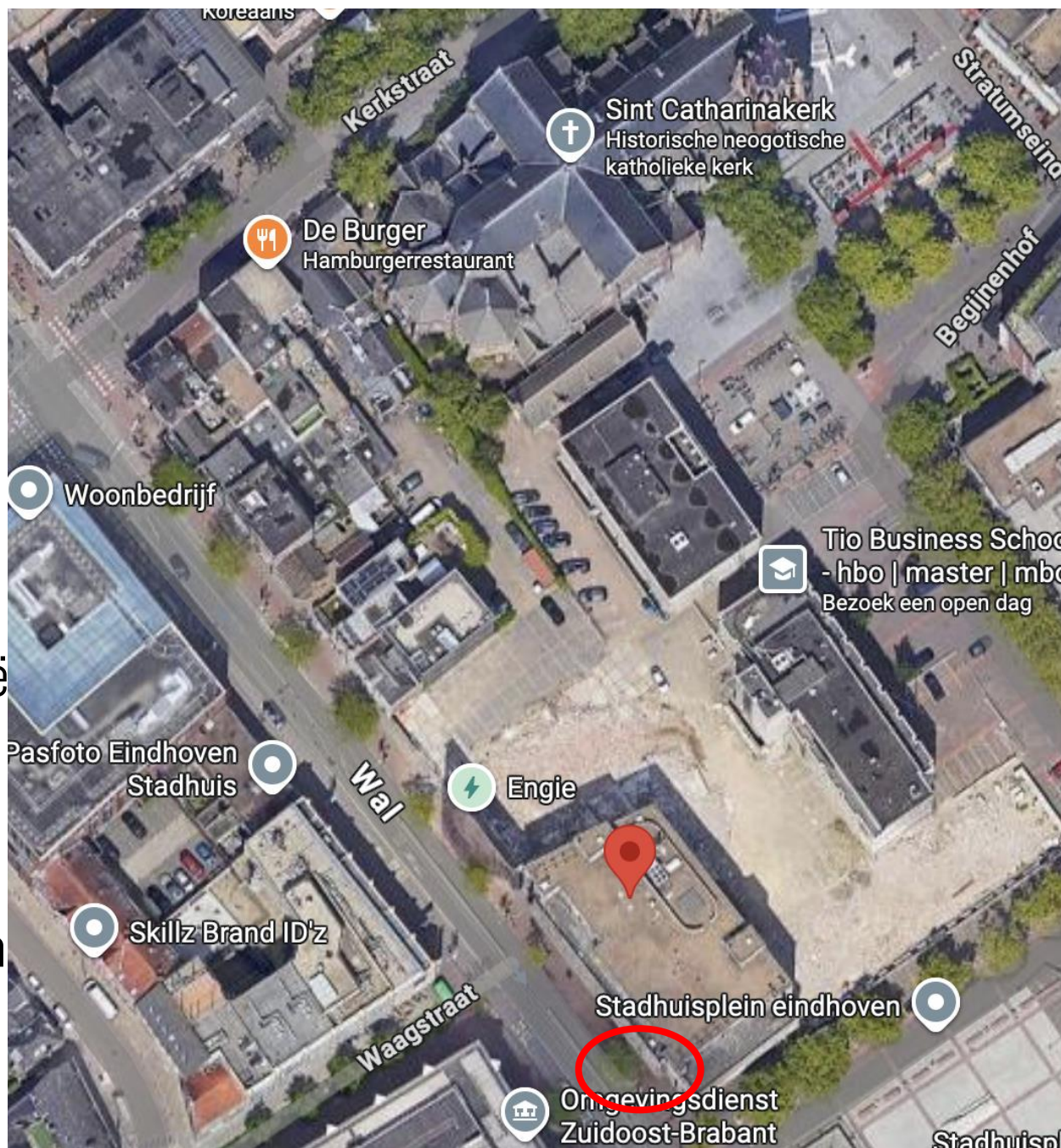
- Sla links af bij de Wal
- Blijf aan de linkerkant van de Wal lopen, niet oversteken

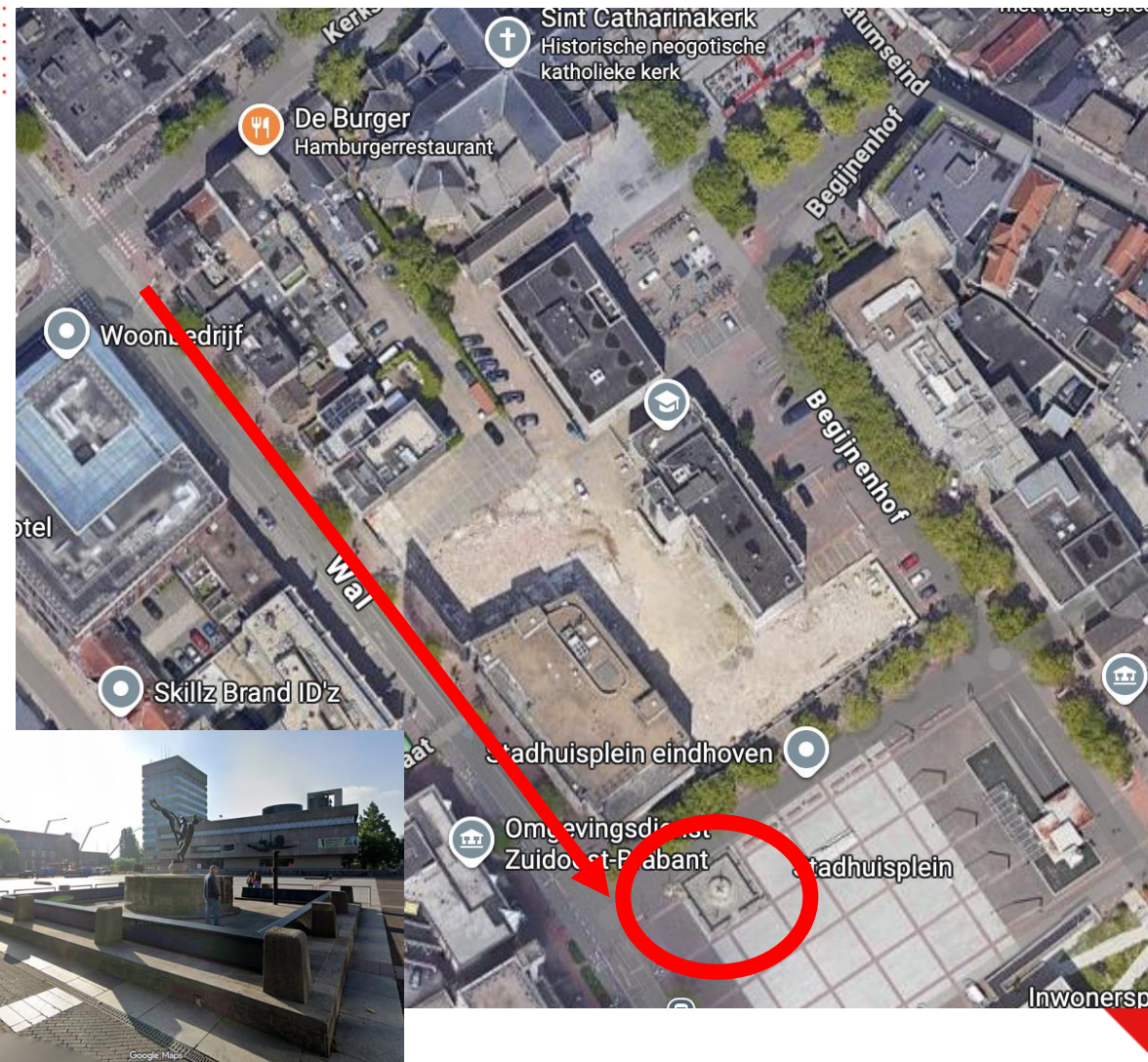
Wal 31

- Evt wal 31, ook een struikelsteen voor Lydia Amalia Jacobs
- Lydia Amalia Slager-Jacobs komt op 5 mei 1945 in Czernowitz, Roemenië om het leven door de gevolgen van een dodenmars.
- Leg dodenmars uit
- Haar kinderen en haar man overleven de oorlog.

Bevrijdingsmonument

- Ga in het bevrijdingsmonument
- Laat ze hun eigen achternaam zoeken en de fam. Hornemann en Setela Steinbach zoeken
- Leg aan de hoeveelheid "Steinbach's" hele families verdwenen. Ooms, tantes, opa, oma, neven, nichten....
- (zwaaien naar Burgemeester als hij er is) NSB burgemeester die de Duitsers vol overgave diende

Achtergrond, Bevrijdingsmonument

- Monument. De rel van 2025 : nieuwe platen ivm vermelding "foute" Eindhovenaren (vechters aan het Oostfront o.a.) en aanvulling op namen die in 1955 verzameld waren. Monument voor Eindhovense burgers die gedood werden in de nazi-tijd als militair, als Joodse en Sinti inwoners, slachtoffers bombardementen, verzetsmensen, elders gedood door oorlogshandelingen
- <https://www.4en5mei.nl/oorlogsmonumenten/zoeken/788/eindhoven-oorlogs-en-bevrijdingsmonument>
- <https://oorlogsgravenstichting.nl/monumenten/eindhoven-oorlogs-en-bevrijdingsmonument>
- Omdraaien naar Stadhuis. Plaats van de democratie. Die was er niet. De burgemeester werd vervangen door NSB-burgemeester (Pulles) en die had de wind er onder. (Versje: En Pulles weet dat hij straks (na de bevrijding) de ... is)

Loop terug naar Hornemann huis

Er zijn meerdere manieren
Om terug te lopen. Je kan
ook nog over het bruggetje

